

88 . Stelnica | Județ: Ialomița | Punct: Grădiștea Mare | Anul: 1997

Anul: 1997

Cod RAN: 94508.03

Perioade: Preistorie, Protoistorie, Evul Mediu

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu, La Tène, Evul Mediu

Categorii sit: Religios, ritual și funerar

Autori: Niculae Conovici, Gheorghe Matei

Instituții: Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Muzeul Județean Ialomița

Raport

S-a continuat cercetarea în zona estică a necropolei, prin epuizarea unor secțiuni deschise anul trecut (S. XV-1 și S. XIV-1, de fapt prelungiri spre vest ale unor secțiuni mai vechi) și prin deschiderea altor prelungiri de secțiuni (XIII - XI).

Vestigii medievale și moderne

Și în acest an au continuat să apară complexe de locuire și gospodărești, în special în partea de est a săpăturilor. De asemenea, au apărut și două morminte medievale, dintre care, numai unul (M.204) a fost cercetat, iar al doilea (M.220) a fost lăsat pentru anul următor.

Necropola getică

Au fost descoperite 21 morminte getice și două gropi aparținând aceleiași perioade cu necropola, sărace în materiale. Mormintele aparțin celor trei categorii obișnuite: morminte de înhumăție - 12, morminte de incinerație în urnă - 4, morminte de incinerație cu groapă alungită și osemintele depuse pe sol - 5. Pe ansamblul necropolei, din 215 morminte getice, 106 sunt de înhumăție, 65 de incinerație cu urnă și 44 de incinerație cu osemintele depuse pe sol.

Mormintele de înhumăție

Scheletele acestei categorii de morminte aparțin ambelor sexe și tuturor categoriilor de vârstă. Unele dintre ele erau deranjate de complexe medievale sau moderne: M.203, 211, 214, 215, iar un mormânt de copil (infans I) a fost distrus de lucrători (M.213). 7 morminte aparținând unor femei sau fete aveau inventar sărac ce consta din fragmente de rășnițe sau lespezi de piatră (6 cazuri), mici obiecte de bronz nedeterminate (3 cazuri), o brățară (M.206 - împreună cu o lespede și o piatră crestată), două fusaiole (M.209 cu lespede) sau două mărgel (M.207).

Orientarea scheletelor era SSE-NNV (5 cazuri), SSV-NNE (2 cazuri), SE-NV (1 caz), S-N (1 caz), NV-SE (1 caz), SE-NV (1 caz) și unul neprecizat. Față de anii trecuți se constată o mai mare variabilitate a orientărilor, cu predominarea totuși a orientării SSE-NNV. Scheletele erau în decubit dorsal, cu brațele întinse (2), aduse pe abdomen (3), pe piept (1) sau una întinsă și alta îndoită pe piept sau abdomen (2). La unele morminte deranjate nu s-a putut stabili poziția mâinilor.

Mormintele de incinerație

Trei din cele patru morminte de incinerație cu urnă au apărut în partea estică a săpăturii și unul singur în partea vestică. M.218 era deranjat de arătură în așa măsură încât nu s-a mai putut stabili tipul de vas care i-a servit drept urnă. M.200 avea urna reprezentată de un vas clopot, iar capacul de fragmente de borcan, ambele lucrate cu mâna. Nu avea alt inventar. Același tip de vas a servit drept urnă și pentru M.212, acoperit însă de un castron lucrat cu mâna. M.208 avea un vas pântecos drept urnă și era acoperit cu fragmente ceramice; el mai conținea, printre oasele calcinate, un ghioc mic, 4 mărgel din sticlă și resturile unui obiect de bronz, toate trecute prin focul rugului.

Mormintele de incineratie cu osemintele depuse pe sol și groapă alungită au apărut toate în partea estică a săpăturii. M.199 și 219 erau orientate SSV-NNE, iar celelalte trei SSE-NNV. M.219 era deranjat de un mormânt medieval și din el nu s-au recuperat decât oase calcinate și fragmente dintr-un vas lucrat cu mâna, depus ca ofrandă. În schimb, celelalte morminte aveau un mobilier relativ bogat. M.199 conținea trei vase de ofrandă: o amforă de Heraclea Pontica șampilată (mijlocul sec. IV a. Chr.), o amforă și o lekane locale lucrate la roată; printre oasele calcinate s-au găsit un cuțit mic de fier și două vârfuri de săgeți. El aparținea unui bărbat. M.205 (de femeie) conținea un bol lucrat la roată, așezat peste oasele calcinate, iar printre oase sau lângă ele, au apărut o lespede de piatră, o brățară cu nodozități și o fibulă fragmentară din bronz, un obiect de fier (cuțit ?) și mai multe mărgel, toate trecute prin foc. M.210 (de femeie) avea două vase de ofrandă - un vas înalt cu două torți, lucrat cu mâna și o lekane lucrată la roată; printre oase au ieșit mai multe mărgel din sticlă și os, o brățară cu proeminențe din bronz în stare foarte bună, o altă brățară fragmentară, o fibulă tot fragmentară, o verigă de bronz cu proeminențe, un cuțitaș din fier și o piatră de râșniță. M.217 (tot de femeie) nu avea vase de ofrandă; pe fundul gropii se afla o lespede de piatră sub care a apărut un bulgăre mic de ocră roșu; printre oase au apărut un briceag din fier și un obiect fragmentar din tablă de bronz.

Gropile getice

Sunt de formă cilindrică în număr de două: Gr. 79, situată în apropierea M.210 (incineratie cu groapă alungită) și Gr. 81 în apropierea M.196 și 198 (de inhumatie). Ele nu conțineau materiale caracteristice, ci doar cenușă și pământ. Datarea lor s-a făcut datorită poziției lor stratigrafice.

Complexele Coslogeni

În campania din 1997 au apărut două complexe mai importante aparținând acestei culturi. Este vorba mai întâi de un cenușar, conținând numeroase fragmente ceramice, vase parțial întregibile, pietre, oase de animale și umane (inclusiv resturi din patru crani) și turte de lut descoperite în carourile 13 - 16 ale S.XIII-XV în cadrul unei zone cu multă cenușă nedelimitate. Al doilea complex este Gr. 82, apărută în S.XII, c.5-6. La partea superioară conținea numeroase oase de animale; mai jos, turte de lut ars ca niște cărămizi, cioburi de vase mari cu pereții groși și cioburi obișnuite, câteva oase calcinate, cărbune. Aceasta se cuptește spre bază. Pe centrul gropii a apărut o carapace de broască țestoasă. Alte aglomerări de cioburi Coslogeni au apărut în S.XIII, c.3-4 și 6.

Descoperiri neolitice

Fragmente ceramice neolitice purtate au apărut în mai multe secțiuni, amestecate cu cioburi getice. O aglomerare cu mai multe cioburi cu barbotină a apărut deasupra solului viu în S.XV. În S.XII, c.6, la - 0,70 - 0,80 m a ieșit un vas mare, parțial întregibil, decorat cu barbotină împreună cu alte fragmente ceramice Boian și o râșniță fragmentară. Ele constituie, probabil, elemente ale unui complex de locuire deranjat.

Informații suplimentare online

[Raportul 560 din cronica.cimec.ro](http://raportul560.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.foolosind.Mapserver.Cimec.ro)
